ایران در «ایران»

گلخانه هوشمند در رفسنجان راه‌اندازی شد

آزمون کشاورزی فناورانه در استان کم‌آب کرمان

کرمان- رفسنجان، شهرستانی که نامش بیش از هر چیز با پسته و دشواری‌های تأمین آب در اقلیم خشک کرمان گره خورده، این‌بار میزبان تجربه‌ای تازه در کشاورزی است. گلخانه‌ای در روستای قائمیه که قرار است با کمک فناوری‌های نوین، گوجه‌فرنگی را برای بازار صادراتی تولید کند. پشت دیواره‌های این مجموعه ۱۱ هزار مترمربعی، دیگر تنها مهارت سنتی کشاورز تعیین‌کننده نیست؛ مدیریت اقلیم، تغذیه گیاه و بخشی از فرآیندهای تولید و جمع‌آوری محصول نیز به سامانه‌های هوشمند سپرده شده‌اند.

این گلخانه پس از سه سال تلاش و پیگیری، به مرحله کشت رسیده است؛ طرحی که با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ایجاد اشتغال برای ۱۵ نفر، می‌کوشد میان فناوری کشاورزی، توان علمی دانشگاه‌ها و اقتصاد روستایی پیوند برقرار کند. اهمیت این تجربه برای کرمان، فراتر از تولید یک محصول جدید است. آیا می‌توان در منطقه‌ای که آب به یکی از چالش‌های اصلی توسعه تبدیل شده، با استفاده از فناوری، تولید کشاورزی را اقتصادی‌تر و پایدارتر کرد؟

از قائمیه تا بازار روسیه

حسین رضایی، فرماندار رفسنجان، در بازدید از این مجموعه اعلام کرده که گلخانه هوشمند روستای قائمیه پس از سه سال پیگیری به مرحله کشت رسیده و در زمان بازدید از شرایط مطلوبی برخوردار بوده است.

رضایی با اشاره به فناوری‌های به‌کاررفته در این مجموعه گفته است که بخش‌های مختلف گلخانه، از جمله مدیریت اقلیم، سیستم تغذیه گیاه و فرآیندهای جمع‌آوری به صورت هوشمند مدیریت می‌شوند.

یکی از ویژگی‌های اعلام شده این طرح، جمع‌آوری آب از سقف گلخانه و استفاده مجدد از آن است؛ اقدامی که در منطقه‌ای مانند رفسنجان به دلیل محدودیت منابع آبی اهمیت ویژه‌ای دارد.

سعید علیپور، مجری طرح و مدیر مرکز شتاب‌دهنده کشاورزی نیز اعلام کرده که برای احداث این مجموعه ۴۰ میلیارد تومان از منابع بخش خصوصی هزینه شده است. به گفته او، گلخانه با مساحت ۱۱ هزار مترمربع، ظرفیت تولید سالانه ۴۰۰ تا ۵۰۰ تن گوجه‌فرنگی قرمز را دارد.

علیپور با تأکید بر رویکرد صادراتی این واحد تولیدی گفته است که تمرکز اصلی مجموعه بر پرورش گوجه‌فرنگی قرمز به‌عنوان محصولی صادرات‌محور قرار دارد و برنامه‌ریزی شده است تا با برداشت اولین محصول در ماه آینده، صادرات آن به روسیه آغاز شود.

این ارقام، تصویری از ظرفیت اقتصادی طرح ارائه می‌کنند. اما باید میان ظرفیت پیش‌بینی شده تولید و عملکرد واقعی تفاوت گذاشت. میزان محصول قابل فروش، هزینه انرژی و نهاده‌ها، کیفیت و ماندگاری گوجه‌فرنگی و امکان استمرار صادرات، در نهایت مشخص خواهد کرد که سرمایه‌گذاری انجام شده تا چه اندازه بازده اقتصادی دارد.

بر اساس ارقام اعلام شده، ظرفیت تولید سالانه گلخانه به حدود ۳۶ تا ۴۵ کیلوگرم در هر مترمربع می‌رسد. این شاخص، معیاری اولیه برای مقایسه عملکرد آینده مجموعه با دیگر گلخانه‌های مدرن است؛ مقایسه‌ای که البته باید با توجه به نوع گوجه‌فرنگی، طول دوره کشت و شرایط اقلیمی انجام شود.

گذر از کشاورزی سنتی

در کشاورزی سنتی، کشاورز با مشاهده وضعیت برگ‌ها، رطوبت خاک و شرایط جوی درباره آبیاری و تغذیه گیاه تصمیم می‌گیرد.

در گلخانه هوشمند، بخشی از این تصمیم‌ها بر پایه داده‌های پیوسته حسگرها و سامانه‌های کنترل خودکار گرفته می‌شود. دما، رطوبت، نور، وضعیت آب و مواد غذایی گیاه اندازه‌گیری می‌شوند و تجهیزات، شرایط محیط را متناسب با نیاز محصول تنظیم می‌کنند. در سامانه‌های پیشرفته‌تر، هوش مصنوعی نیز برای پیش‌بینی رشد، زمان برداشت و حتی تشخیص بیماری‌ها به کار می‌رود.

این تجربه برای رفسنجان از آن جهت اهمیت دارد که موفقیت گلخانه هوشمند تنها به تولید بیشتر محدود نیست، مدیریت نیروی انسانی، پیش‌بینی زمان برداشت و هماهنگی عرضه با تقاضای بازار نیز بخشی از بهره‌وری محسوب می‌شود.

آب، هزینه و بازار

آیا گلخانه هوشمند قائمیه می‌تواند الگویی اقتصادی و قابل گسترش برای کشاورزی مناطق کم‌آب باشد؟ جمع‌آوری آب باران و روان‌آب سقف، در کنار آبیاری دقیق و مدیریت تغذیه گیاه، ظرفیت کاهش اتلاف آب را دارد. گلخانه قائمیه هنوز در آغاز مسیر تولید قرار دارد و ارزیابی نهایی آن به نتایج چند دوره کشت وابسته است. میزان برداشت واقعی، مصرف آب و انرژی، هزینه تمام شده محصول، درآمد صادراتی و پایداری اشتغال باید در ماه‌ها و سال‌های آینده بررسی شود.

تجربه‌های بین‌المللی نشان می‌دهند کشاورزی هوشمند زمانی موفق است که فناوری با مدیریت علمی، بازار فروش و محاسبه دقیق هزینه‌ها همراه شود. برای رفسنجان نیز ارزش اصلی این طرح در همین آزمون نهفته است، تبدیل سرمایه‌گذاری فناورانه به تولیدی پایدار که هم منابع محدود منطقه را بهتر مدیریت کند و هم درآمد و اشتغال ایجاد شود.

گامی برای افزایش درآمد پرورش‌دهندگان دام و طیور در سیستان و بلوچستان

زنجیره ارزش تولید شترمرغ در هامون تکمیل می‌شود

گزارش

شیما جهان‌بخش
گروه ایران زمین

در سیستان و بلوچستان، شترمرغ پرورش می‌دهند. اما برای کشتار، باید راه تهران را در پیش بگیرد. این سفر برای پرورش‌دهنده ارزان تمام نمی‌شود. شترمرغ ماه‌ها خوراک می‌خورد و بزرگ می‌شود تا به وزن فروش برسد، اما وقتی نوبت فروش می‌رسد، هزینه‌ها هنوز تمام نشده‌اند. پرنده باید زنده به تهران فرستاده شود. سفری که هم کرایه حمل‌ونقل دارد و هم ممکن است از وزن پرنده کم کند یا تلفات به بار بیاورد. برای تولیدکننده‌ای که در تمام این مدت پول خوراک و دستمزد کارگر را پرداخته، هر هزینه اضافه یعنی سود کمتر؛ گاهی هم یعنی دشوارتر شدن ادامه کار.

سؤال همین‌جاست. چرا شترمرغی که در سیستان پرورش پیدا می‌کند، برای کشتار باید راهی تهران شود؟ مگر نمی‌شود این کار را در خود استان انجام داد و گوشت را بسته‌بندی‌شده به بازار فرستاد؟ ماجرا فقط کشتار نیست. اگر قرار باشد پوست و پر شترمرغ هم به محصولی قابل فروش تبدیل شوند، به کارگاه و امکانات فرآوری نیاز است؛ امکاناتی که می‌توانند استغال تازه ایجاد کنند و درآمد بیشتری برای تولیدکننده و منطقه به همراه داشته باشند.

حالا در شهرستان هامون برای ساخت کشتارگاه تخصصی شترمرغ مجوز صادر شده است؛ خبری که می‌تواند بخشی از این مشکلات را حل کند، البته به شرط آن‌که طرح از مرحله مجوز بگذرد و به ساخت و بهره‌برداری برسد. از سوی دیگر، مسئولان دامپزشکی استان می‌گویند در بعضی کشتارگاه‌های موجود استان هم امکان کشتار شترمرغ وجود دارد. پس پرسش فقط این نیست که کشتارگاه ساخته می‌شود یا نه، مسأله این است که چرا هنوز بخشی از پرنده‌ها زنده از استان خارج می‌شوند و چه باید کرد تا سهم بیشتری از درآمد این تولید، نصیب خود سیستان شود.

هزینه‌ها جلوتر از درآمد می‌دوند

برای «هادی ایمان بیگی»، پرورش‌دهنده شترمرغ در شهرستان هامون، ماجرا فقط بزرگ‌کردن پرنده و رساندن آن به وزن فروش نیست. هزینه‌های تولید از یک طرف بالا می‌روند و دشواری رساندن شترمرغ به بازار از طرف دیگر، بخشی از درآمدی را که باید نصیب تولیدکننده شود، تحت تأثیر قرار می‌دهد. او که سال‌هاست در این حرفه فعالیت می‌کند، می‌گوید: «شرایط آب‌وهوایی سیستان برای این فعالیت مناسب است، اما بدون زیرساخت‌های لازم، استفاده از این ظرفیت آسان نیست.»

به گفته ایمان بیگی، افزایش قیمت خوراک و نهاده‌های مورد نیاز، هزینه نگهداری شترمرغ را بالا برده است؛ در حالی که قیمت فروش همیشه هم‌پای هزینه‌ها افزایش پیدا نکرده. همین فاصله، تأمین پول مورد نیاز برای خرید خوراک، پرداخت دستمزد کارگران و اداره روزمره مزرعه را دشوار کرده است.

او می‌گوید: «در برخی مقاطع برای تأمین هزینه‌های جاری ناچار شده جوجه‌ها را زودتر از زمان مناسب بفروشد، تصمیمی که می‌تواند درآمد نهایی تولید را کاهش دهد.»

ایمان بیگی با تأکید بر اینکه مشکل دیگر، به مرحله کشتار و فروش برمی‌گردد، می‌گوید: «شترمرغ‌های آماده کشتار به تهران فرستاده می‌شوند و انتقال پرنده زنده، علاوه بر هزینه حمل‌ونقل، ممکن است با کاهش وزن و تلفات همراه باشد. فراهم‌شدن امکان کشتار و بسته‌بندی در استان می‌تواند از بخشی از این هزینه‌ها کم کند و دست تولیدکننده را برای عرضه محصول به بازار بازتر بگذارد. حدود ۲ سال است راه‌اندازی کشتارگاه و واحد بسته‌بندی شترمرغ در منطقه پیگیری می‌شود.» از نگاه این پرورش‌دهنده شترمرغ این امکانات فقط مشکل فروش پرورش‌دهندگان فعلی را حل نمی‌کند؛ بلکه می‌تواند زمینه فرآوری پوست و پر شترمرغ، ایجاد فرصت‌های شغلی تازه و جذب سرمایه‌گذار را نیز فراهم کند. او همچنین نزدیکی به منطقه آزاد سیستان را فرصتی برای عرضه محصولات فرآوری‌شده به بازارهای گسترده‌تر می‌داند؛ فرصتی که استفاده از آن، به فراهم‌شدن امکانات لازم برای تولید، فرآوری و فروش وابسته است.

کشتارگاه هست اما فرآوری هنوز جای کار دارد

توسعه پرورش شترمرغ در سیستان‌وبلوچستان به امکاناتی فراتر از مزارع پرورشی نیاز دارد، امکاناتی که بتوانند محصولات این صنعت را به کالاهایی با ارزش اقتصادی بیشتر تبدیل کنند. «مهدی حسینی»، معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی سیستان‌وبلوچستان، در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «شرایط اقلیمی استان، بویژه منطقه سیستان، برای پرورش شترمرغ مناسب است، اما گسترش این فعالیت به سرمایه‌گذاری در بخش‌های تکمیلی نیاز دارد.»

به گفته حسینی، در حال حاضر از نظر ظرفیت کشتار شترمرغ در استان مشکل خاصی وجود ندارد و امکان کشتار این پرنده در کشتارگاه‌های دام فراهم است.

با این حال بسته‌بندی و فرآوری محصولات شترمرغ از نیازهای مهم این صنعت بوده و توسعه این بخش‌ها می‌تواند زمینه استفاده اقتصادی از محصولاتی را فراهم کند. در واقع متأسفانه به علت کمبود امکانات ظرفیت درآمدزایی این حوزه دراستان هنوز به‌طور کامل مورد بهره‌برداری قرار نگرفته است. این مقام مسئول با اشاره به محصولاتی مانند پر، پوست و تخم شترمرغ می‌گوید تبدیل این محصولات به کالاهای قابل عرضه در بازار، به تجهیزات و زیرساخت‌های تخصصی نیاز دارد.

به گفته او، نبود امکانات مناسب برای فرآوری این محصولات، بخشی از ظرفیت اقتصادی صنعت شترمرغ را بلااستفاده گذاشته است؛ در حالی که توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی می‌تواند به کاهش ضایعات، افزایش تنوع محصولات و ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم و غیرمستقیم کمک کند.

معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی استان همچنین از پیشنهاد احداث یک کشتارگاه کوچک‌مقیاس شترمرغ در استان خبر می‌دهد و می‌گوید: «این پیشنهاد از سوی تولید کننده مطرح شده و با همکاری دستگاه‌های مرتبط، از جمله اداره‌کل دامپزشکی استان، در حال پیگیری است. اجرای طرح به طی مراحل قانونی، دریافت مجوزهای لازم و رعایت ضوابط فنی و بهداشتی وابسته است. در اصل تکمیل مراحل تولید، کشتار، فرآوری و بازاریابی می‌تواند فرصت‌های بیشتری برای سرمایه‌گذاری در سیستان‌وبلوچستان ایجاد کند و به افزایش درآمد تولیدکنندگان بینجامد.»

او توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و صنایع تبدیلی و تکمیلی را از راه‌های بهره‌برداری بهتر از ظرفیت پرورش شترمرغ در استان می‌داند؛ ظرفیتی که می‌تواند در رونق کسب‌وکارهای وابسته و تقویت اشتغال در مناطق روستایی نیز نقش داشته باشد. حسینی توسعه سرمایه‌گذاری خصوصی و صنایع تبدیلی و تکمیلی را از راه‌های بهره‌برداری بهتر از ظرفیت این صنعت می‌داند؛ مسیری که می‌تواند به گسترش کسب‌وکارهای وابسته و تقویت اشتغال در مناطق روستایی و کمتر برخوردار استان کمک کند.

مجوز کشتارگاه اختصاصی شترمرغ در هامون صادر شد

در مسیر توسعه پرورش شترمرغ در سیستان، حالا موضوع ایجاد زیرساخت‌های کشتار و عرضه محصول به بازار نیز جدی‌تر دنبال می‌شود. «داریوش سرگزی»، سرپرست اداره‌کل دامپزشکی سیستان‌وبلوچستان در گفت‌وگو با «ایران» از صدور مجوز تأسیس یک کشتارگاه اختصاصی شترمرغ در شهرستان هامون خبر می‌دهد؛ طرحی که با وجود طی بخشی از مراحل اداری، هنوز به مرحله بهره‌برداری نرسیده است.

به گفته او، نقشه الگوی مورد تأیید و ضوابط مورد نیاز برای احداث واحد در اختیار سرمایه‌گذار قرار گرفته و کارشناسان دامپزشکی نیز در چند نوبت از محل اجرای طرح بازدید کرده و راهنمایی‌های لازم را ارائه داده‌اند. سرگزی تأکید می‌کند: «البته صدور مجوز تأسیس، اولین مرحله از مسیر راه‌اندازی این واحد است و بهره‌برداری از آن به تکمیل ساخت‌وساز و رعایت ضوابط فنی و بهداشتی بستگی دارد. پس از آن، در صورت تأیید شرایط بهداشتی، امکان صدور پروانه بهره‌برداری فراهم می‌شود. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که گوشت تولیدشده در کشتارگاه قرار نیست فقط در بازار سیستان‌وبلوچستان عرضه شود؛ بلکه باید امکان ارسال آن به دیگر استان‌ها نیز وجود داشته باشد. به همین دلیل، رعایت ضوابط سازمان دامپزشکی کشور در مراحل احداث و فعالیت واحد ضروری است.»

به گفته سرپرست اداره‌کل دامپزشکی استان، در حال حاضر امکان کشتار شترمرغ در ۲کشتارگاه استان وجود دارد. بنابراین، موضوع تنها نبود امکان کشتار در استان نیست، بلکه باید دید ظرفیت موجود تا چه اندازه می‌تواند پاسخگوی نیاز پرورش‌دهندگان باشد و ایجاد یک واحد اختصاصی چه تغییری در روند کشتار، عرضه و توسعه بازار ایجاد خواهد کرد.

وی ادامه می‌دهد: « این تمایز برای پرورش‌دهندگانی که با هزینه‌های خوراک، نگهداری و انتقال دام زنده روبه‌رو هستند، اهمیت دارد. وجود ظرفیت کشتار در یک مرکز به‌تنهایی به این معنا نیست که تمام نیازهای تولیدکنندگان در همان منطقه برطرف شده است؛ دسترسی عملی به خدمات، هزینه انتقال پرنده، امکان هماهنگی با کشتارگاه و دسترسی به خدمات تکمیلی، همگی در تصمیم تولیدکننده برای استفاده از این ظرفیت نقش دارند. از سوی دیگر، کشتارگاه اختصاصی زمانی می‌تواند به حلقه‌ای مؤثر در توسعه صنعت تبدیل شود که در کنار کشتار، نیازهای بعدی زنجیره تولید، از جمله بسته‌بندی و رساندن محصول به بازار، نیز در نظر گرفته شود.»

سرگزی تکمیل این زنجیره را عاملی برای افزایش ارزش اقتصادی پرورش شترمرغ می‌داند و می‌گوید: «فعالیت این صنعت نباید به پرورش و تولید گوشت محدود بماند؛ زیرا بخش‌هایی از پرنده که در صورت نبود امکانات مناسب ممکن است کمتر مورد استفاده اقتصادی قرار بگیرند، قابلیت تبدیل‌شدن به محصولات قابل عرضه در بازار را دارند. فرآوری محصولاتی مانند روغن و پر شترمرغ می‌تواند فرصت‌های درآمدی تازه‌ای ایجاد کند و دامنه فعالیت‌های وابسته به این صنعت را گسترش دهد.

اهمیت این موضوع زمانی بیشتر می‌شود که بخشی از شترمرغ‌های پرورش‌یافته در منطقه برای کشتار به خارج از استان منتقل می‌شوند. سرگزی نیز به این روند اشاره می‌کند و معتقد است:« توسعه زیرساخت‌های محلی می‌تواند از خروج بخشی از فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با این صنعت جلوگیری کند. وقتی مراحل بیشتری از تولید در نزدیکی محل پرورش انجام شود، فرصت شکل‌گیری کسب‌وکارهای مرتبط با حمل‌ونقل، کشتار، بسته‌بندی و فرآوری نیز در منطقه افزایش می‌یابد. البته میزان تأثیر این زیرساخت‌ها بر کاهش هزینه تولیدکنندگان، به نحوه فعالیت واحدها و امکان دسترسی عملی پرورش‌دهندگان به خدمات آنها بستگی خواهد داشت.»

سرپرست اداره‌کل دامپزشکی استان، شکل‌گیری صنعت پرورش شترمرغ در سیستان را نتیجه بخشی از تلاش‌های علمی و اجرایی سال‌های گذشته نیز می‌داند و می‌افزاید: «دانشگاه زابل در سال‌های گذشته نژادهایی از شترمرغ را که با شرایط اقلیمی منطقه سازگاری داشتند، وارد کرد؛ این نژادها پس از تکثیر در اختیار پرورش‌دهندگان مناطق مختلف سیستان قرار گرفتند و به شکل‌گیری مزارع و افزایش دانش بومی در این حوزه کمک کردند. از نگاه او، توسعه زیرساخت‌های کشتار و فرآوری می‌تواند گام بعدی برای تقویت این فعالیت باشد و زمینه گسترش واحدهای پرورشی را فراهم کند.»

سرگزی همچنین توسعه این صنعت را فرصتی برای افزایش مشارکت خانواده‌های روستایی عنوان کرده و می‌افزاید: «تکمیل زنجیره تولید می‌تواند امکان ایجاد مزارع جدید و ورود خانوارهای بیشتری به این فعالیت را فراهم کند.»

او به ارسال جوجه شترمرغ از سیستان به دیگر استان‌ها نیز اشاره می‌کند؛ موضوعی که نشان‌دهنده ظرفیت منطقه در بخش پرورش است. با این حال، برای آن‌که این ظرفیت به منافع اقتصادی بیشتری برای منطقه تبدیل شود، لازم است زیرساخت‌های مراحل بعدی تولید نیز متناسب با نیاز پرورش‌دهندگان توسعه پیدا کند.

این مقام مسئول ادامه می‌دهد:« صدور مجوز تأسیس کشتارگاه اختصاصی در هامون را می‌توان یکی از گام‌های اجرایی برای تکمیل زیرساخت‌های این صنعت دانست. البته نتیجه نهایی این طرح به طی‌شدن مراحل ساخت، دریافت تأییدیه‌های بهداشتی و آغاز فعالیت واحد وابسته است. در کنار آن، ظرفیت کشتارگاه‌های موجود و نیاز به توسعه بسته‌بندی و فرآوری نیز همچنان از موضوعات تعیین‌کننده در مسیر توسعه پرورش شترمرغ در سیستان به شمار می‌روند.»

> «داریوش سرگزی»، سرپرست اداره‌کل دامپزشکی سیستان وبلوچستان در گفت و گو با «ایران» از صدور مجوز تأسیس یک کشتارگاه اختصاصی شترمرغ در شهرستان هامون خبر می‌دهد؛ طرحی که با وجود طی بخشی از مراحل اداری، هنوز به مرحله بهره‌برداری نرسیده است

> شترمرغ‌های آماده کشتار به تهران فرستاده می‌شوند و انتقال پرنده زنده، علاوه بر هزینه حمل‌ونقل، ممکن است با کاهش وزن و تلفات همراه باشد. فراهم‌شدن امکان کشتار و بسته‌بندی در سیستان می‌تواند از این بخشی از این هزینه‌ها کم کند و دست تولیدکننده را برای عرضه محصول به بازار بازتر بگذارد

۵۰۰ دانش‌آموز، طبیعت یک روستا را از زباله پاک کردند

مشق مراقبت از زمین در «کرشت»

گزارش

تهران- ۵۰۰ دانش‌آموز دختر و پسر، به جای نشستن پشت نیمکت‌های مدرسه، راهی طبیعت روستای «کرشت» در شهرستان پردیس در استان تهران شدند؛ نه برای تماشای منظره‌ها، بلکه برای برداشتن زباله‌هایی که زیبایی محیط زندگی را می‌پوشانند. پویشی که همزمان با هفته فرهنگی پردیس برگزار شد، فرصتی بود تا درس حفاظت از محیط‌زیست از کتاب‌ها بیرون بیاید و در فضای واقعی روستا تمرین شود؛ جایی که مسئولیت‌پذیری نه با نوشتن چند جمله در دفتر، بلکه با مراقبت از محیط زندگی معنا پیدا می‌کند.

در این برنامه، حدود ۵۰۰ دانش‌آموز از دو مدرسه دخترانه و پسرانه مشارکت داشتند. حضور این جمع دانش‌آموزی، پاکسازی طبیعت را از یک اقدام خدماتی فراتر برد و به تجربه‌ای جمعی برای آشنایی با مسئولیت شهروندی تبدیل کرد؛ تجربه‌ای که قرار است به کودکان یادآوری کند پاکیزگی روستا تنها وظیفه پاکبانان و دهیاری نیست و رفتار تک‌تک ساکنان نیز در سیمای محیط زندگی اثر دارد.

سیده عاطفه جمالی، بخشدار مرکزی پردیس، در حاشیه این برنامه با تأکید بر نقش فرهنگ‌سازی در حفاظت از محیط‌زیست گفت:«هدف پویش، نشان دادن تأثیر نظم و پاکیزگی بر کیفیت زندگی روستاییان و آموزش نسل جدید است.» به گفته او، کودکان باید بیاموزند طبیعت زیبا و هوای سالم، حاصل مراقبت و مسئولیت‌پذیری نسل‌هاست و این امانت باید سالم به نسل‌های آینده سپرده شود. سید حسین فراهانی، رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان پردیس نیز این برنامه را فرصتی برای آشنایی دانش‌آموزان با مسائل محیط‌زیستی دانست. به گفته او، پویش با هماهنگی بخشداری مرکزی، دهیاری کرشت و سایر دستگاه‌های مشارکت‌کننده برگزار شد تا کودکان از سنین پایین نسبت به تهدیدها و آسیب‌های محیط پیرامون خود حساس شوند.

اما اهمیت چنین برنامه‌هایی زمانی بیشتر آشکار می‌شود که آموزش حفاظت از محیط‌زیست از یک روز نمادین فراتر برود. پژوهش‌های انجام شده در ایران درباره آموزش اکتشافی در مدرسه طبیعت نشان می‌دهد یادگیری تجربی می‌تواند بر دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانش‌آموزان اثر مثبت بگذارد؛ به این معنا که تجربه مستقیم مراقبت از طبیعت، در کنار آموزش نظری، فرصتی برای شکل‌گیری رفتار مسئولانه فراهم می‌کند.

بهنام شکاری، دهیار روستای کرشت نیز با تأکید بر همین رویکرد گفت:«هدف اصلی برنامه آن است که کودکان، روستا را متعلق به خود بدانند و برای حفظ و پاکیزگی آن احساس مسئولیت کنند.» او از همکاری مدارس، اداره حفاظت محیط‌زیست و جمعیت حافظان محیط‌زیست در اجرای این پویش قدردانی کرد. به گفته بخشدار مرکزی پردیس، پویش پاکسازی در روستای واصفجان و برنامه «بیا بریم کوه» در روستای باغ‌کمش نیز در دستور کار قرار گرفته است، اقداماتی که می‌تواند آموزش محیط‌زیستی را به بخشی از فعالیت‌های اجتماعی روستاهای منطقه تبدیل کند.

> دهیار روستای «کرشت»: هدف اصلی برنامه پاکسازی طبیعت آن است که کودکان، روستا را متعلق به خود بدانند و برای حفظ و پاکیزگی آن احساس مسئولیت کنند